

Juryrapport Innovatieprijs “Gouden Decibel Awards 2016”.

Dit jaar zijn inzendingen verkregen voor de volgende 5 categorieën:

- Meest veelbelovende afstudeerproject;
- Personen;
- Overheid;
- Bedrijven, producten en diensten;
- Actie- en belangengroepen.

De jury bestond uit de onderstaande personen:

Jan Kramer	NSG
Aneta Krikke	NSG
Arno Eisses	NAG
Theo Campmans	NAG
Rob Hoffman	VVM
Edwin Nieuwenhuizen	VVM
Peter Bijvoet	NL Ingenieurs
Hans van Leeuwen	NL Ingenieurs
Toon Giele	Stichting Innoise
Nico Faber (Vz)	Stichting Innoise

Inleiding

In het onderstaande is het oordeel van de jury aangaande de inzendingen die zijn binnengekomen per categorie weergegeven. De jury betreurt het dat bij een aantal categorieën geen of slechts enkele inzendingen zijn ontvangen en wil geheel geluid-innoverend Nederland oproepen om volgend jaar een nog grotere bijdrage te leveren om de Gouden Decibel Awards, maar vooral ook de innovaties aangaande lawaai-beheersing en hinderbeperking levend te houden!

Beoordelingscriteria

De jury heeft de inzendingen beoordeeld op de 4 onderstaande criteria die ook op de website van te voren zijn gepubliceerd:

1. Creativiteit en innovativiteit;
2. Effectiviteit en toepasbaarheid;
3. Economisch belang;
4. De wijze van presentatie.

De bij 1 en 2 genoemde criteria worden het zwaarst gewogen. Het aspect presentatie is vooral van belang bij een ongeveer gelijke beoordeling van twee inzendingen.

Categorie “Meest veelbelovende afstudeerproject”

In deze categorie is slechts één inzending binnengekomen van Jessica Matthews . De inzending betreft haar afstudeerthesis “Soundscapes, health, and wellbeing, in urban areas”. De jury heeft van de thesis slechts een samenvatting ontvangen en niet het gehele afstudeerrapport, ook was dit niet op de aangegeven locatie te downloaden. Het oordeel van de jury is daarmee noodgedwongen gebaseerd op de samenvatting. Het onderwerp soundscapes in relatie tot beleving in stedelijk gebied is niet nieuw en uit de stukken blijkt de jury niet dat het hier om een totaal vernieuwende of

innoverende aanpak gaat. Internationaal worden veel studies uitgevoerd naar soundscaping in relatie tot welbevinden in stedelijke gebieden. De gehanteerde methodiek in de vorm enquêtes is daarbij ook niet uniek. Een minder belicht punt in internationale studies is de relatie tussen soundscaping en gezondheid (health). Dit aspect komt in de samenvatting echter nog onvoldoende uit de verf en in de samenvatting wordt ook vermeld dat deze studie geen in-depth onderzoek daarnaar bevat.

Het oordeel van de jury is dat een interessante studie is verricht op een actueel onderwerp en de jury spreekt hiervoor haar waardering uit. Op basis van de bovenvermelde beoordeling kan de jury echter geen nominatie of gouden decibel uitreiken omdat de informatie daarvoor te mager is en op basis van de verkregen informatie te weinig innovatieve en vernieuwende aspecten worden gezien.

De prijs in deze categorie wordt gesponsord door NLI ingenieurs en het NAG maar wordt dus helaas niet uitgereikt.

Categorie personen

In deze categorie zijn twee personen voorgedragen, Henk Wolfert en Gijsjan van Blokland. Beide heren zijn door de jury genomineerd voor de Gouden Decibel Award omdat het boegbeelden betreffen voor akoestisch Nederland met een omvangrijk en indrukwekkend track record op het vakgebied akoestiek.

De heer Wolfert is al lang actief op het akoestisch vakgebied en heeft zijn sporen verdiend met het onder de aandacht brengen van geluid in brede zin bij beleidsmakers en politiek zowel in Nederland als Europa. De jury onderschrijft de in de voordracht genoemde nimmer aflatende energie en het doorzettingsvermogen van de heer Wolfert om geluidreductie en geluidhinderbestrijding op de internationale agenda's te plaatsen. Daarmee levert hij al zeer lange tijd een bijdrage aan de vermindering van de geluidhinder binnen Nederland en Europa. Dit is in de ogen van de jury absoluut een nominatie waardig.

De heer Gijsjan van Blokland is sinds de jaren '70 van de vorige eeuw werkzaam in het vakgebied akoestiek en vooral op het gebied van wegverkeerslawaai. Hij is daarbij een pionier die de vernieuwing zoekt met als einddoel praktische en toepasbare oplossingen. Zo heeft hij aan de basis gestaan van veel ontwikkelingen op het gebied van de reductie van wegverkeerslawaai en dan met name in relatie tot de band-wegdekinteractie. Hij heeft daarbij een belangrijke bijdrage geleverd aan de ontwikkelingen rond poreuze en stillere wegdekken alsmede stillere banden.

De jury had een zeer moeilijke taak om tussen beide heren een keuze te moeten maken. Eigenlijk vindt de jury beide heren een Gouden Decibel waardig. Er is echter maar één prijs te vergeven en de jury de uiteindelijke keuze laten vallen op de heer van Blokland. De motivatie hierachter is dat het een innovatieprijs betreft en de heer van Blokland zich meer met praktische innovatieve oplossingen (stillere banden, stiller asfalt) heeft bezig gehouden.

Categorie Overheden

In deze categorie zijn drie inzendingen gedaan te weten : Havenbedrijf Amsterdam, Gemeente Eindhoven en Gemeente Leiden.

De jury heeft 2 inzendingen genomineerd namelijk het Havenbedrijf Amsterdam en de gemeente Leiden.

De inzending van de gemeente Eindhoven "Uitbreiding zone industrieterrein Daf/Kanaaldijk Noord in Eindhoven" kon de jury helaas niet nomineren. Er is sprake van een klassieke oplossing die wel vaker

bij cumulatief geluid wordt toegepast om de meest maatgevende bron aan te pakken. Het bedrijf Daf kan daardoor uiteindelijk wel de geluidzone uitbreiden en meer geluidruimte innemen. Dit wordt deels, maar niet bij alle woningen, gecompenseerd door het toepassen van een geluidarme deklaag voor het wegverkeer.

De inzending van het Havenbedrijf Amsterdam is genoemd "HoorbaarMinder" en betreft het gefaseerd vervangen achteruitrij-alarmen op vrachtwagens en andere bouwvoertuigen die een tonaal waarschuwingssignaal (piepjes) maken voor de veiligheid bij achteruitrijden. De alarmen worden vervangen door alarmen die een sissend, ruisachtig signaal veroorzaken. Op korte afstand van het (achteruit) rijdende materieel wordt het ruissignaal goed waargenomen, terwijl op grotere afstand de ruis verdwijnt in het ruisachtige geluid van de omgeving. Ondanks dat de waarschuwingssignalen van groot belang zijn voor de veiligheid, zijn de tonale (achteruitrij)alarmen 's nachts vaak ook op grote afstand, ver buiten de gevarezone, ver buiten de bedrijven en zelfs ver buiten de haven, duidelijk hoorbaar. In deze gebieden zijn de geluidsignalen echter overbodig en zorgen ze regelmatig voor overlast en slaapverstoring. Om voor minder overlast te zorgen is Havenbedrijf Amsterdam op zoek gegaan naar een alternatief. Het gaat daarbij om een robuuste waterdichte speaker, waarmee een intermitterende witte ruis geproduceerd wordt, die zich ook nog eens aanpast aan het aanwezige achtergrondgeluid. De zogenaamde Smart Alarms - Broad Band Sound (SA-BBS).

Ondanks het feit dat het om een reeds bestaande techniek gaat acht de jury de inzending een nominatie waardig omdat sprake is van een brede en systematische toepassing van een eerder ontwikkelde innovatie. Door het systematisch toepassen van deze oplossing wordt veel geluidhinder bij omwonenden voorkomen. Tevens is een bredere toepassing van deze oplossing bij andere werkzaamheden waar mobiele werktuigen worden ingezet goed mogelijk.

De inzending van de gemeente Leiden genaamd "Baanbrekend toetsingskader voor stemgeluid van terrassen te Leiden" vond de jury een nominatie waard. Het betreft zoals in de aanmelding genoemd "een nieuw beleidsstuk waarmee bescherming wordt geboden waar anders geen bescherming mogelijk was, namelijk in situaties waar het Activiteitenbesluit stemgeluid uitsluit van beoordeling in het kader van handhaving in bestaande situaties.

Voor nieuwe situaties wordt uit een oogpunt van goede ruimtelijke ordening richting gegeven aan nieuw beleid.

Tegelijkertijd geeft het ook een mogelijkheid aan terrasexploitanten om (binnen grenzen) wat meer stemgeluid te produceren . Zo wordt een balans gevonden tussen een goed woonklimaat en een bruisende stad."

De jury vindt dat hiermee een interessante oplossing is gezocht voor een moeilijk op te lossen probleem van het stemgeluid. Daarbij heeft de jury nog wel bedenkingen bij de juridische haalbaarheid en of het niet juist een verruiming betekent van de eis volgens het Activiteitenbesluit daar waar dit wél toepasbaar is (zoals bijvoorbeeld bij binnenterreinen, verwarmde en overdekte terrassen).

De gouden decibel gaat naar Havenbedrijf Amsterdam met name vanwege de systematische en praktische toepassing van een eerder ontwikkelde innovatie en de effectiviteit van de oplossing voor een breed ervaren probleem.

Categorie Bedrijven, producten en diensten.

In deze categorie zijn drie inzendingen ontvangen van:

- Van Campen met Fireproof en Acoustic panels
- Heijmans met SONOB (Solar Noise Barriers)
- SoundAppraisal met MoSART

De jury heeft in deze categorie alle drie de inzendingen genomineerd, waarmee het hoog kwalitatief karakter van de inzendingen in deze categorie wordt benadrukt en gewaardeerd!

Van Campen heeft geluidsabsorberende panelen ontwikkeld die brandveilig zijn en waarin gerecycled glas is verwerkt. De jury waardeert vooral de slimme combinatie van brandveiligheid en akoestische absorptie met gerecyclede materiaal (glas), hetgeen ook een bijdrage levert aan de duurzaamheid. Dit is echter niet geheel uniek omdat ook glaswol, dat voor isolatie en absorptie wordt gebruikt, is gemaakt van gerecycled glas. Het product is breed toepasbaar en levert een bijdrage aan de vermindering van de geluidhinder en is daardoor een nominatie waardig.

Heijmans heeft met SONOB een klassiek geluidsscherm ontwikkeld dat zonnecellen combineert met een transparant geluidsscherm. Op zich is het combineren van zonnecellen met geluidschermen geen innovatie omdat dit al breed wordt toegepast op diverse locaties in de wereld en ook in Nederland. Het integreren van de zonnecellen in transparante schermen vindt de jury wel een vernieuwende oplossing. Ook dit product is breed toepasbaar langs wegen en spoorwegen en kan een grote bijdrage leveren aan de vermindering van de geluidhinder in Nederland zoals dat ook bij klassieke geluidschermen gebeurt. Het feit dat het product nog niet breed is toegepast baart de jury nog wel zorgen in relatie tot die brede toepasbaarheid.

Het jonge start-up bedrijf SoundAppraisal heeft een innovatieve app MoSART voor de smartphone ontwikkeld, die de hinderbeleving op en rondom festivals monitort en direct on line kan beïnvloeden. Deze gebruiksvriendelijke app maakt gebruik van de nieuwe social media en is direct interactief met de personen op het festivalterrein en daaromheen. De geluidmetingen en de hinderbeleving worden online verwerkt en daarop wordt ook direct geacteerd als teveel hinder wordt ervaren. De jury waardeert vooral het unieke gebruik van soundscaping en hinderbeleving (in plaats van klassieke decibellen) om de actueel beleefde hinder van festivals te registreren en te beïnvloeden. De app is breed toepasbaar en levert een grote bijdrage aan het actief betrekken van mogelijk gehinderde omwonenden en het beïnvloeden van de ondervonden hinder. De jury vindt dit product daarom een nominatie waardig.

De winnaar van de Gouden Decibel is SoundAppraisal met MoSART, vooral vanwege het innovatieve gebruik van nieuwe social media (smartphone app) om belanghebbenden zeer direct bij hinderervaring en de beïnvloeding daarvan te betrekken. Daarbij heeft ook de uitstekende presentatie in de vorm van een filmpje, waarin het concept zeer duidelijk wordt belicht, een belangrijke rol gespeeld.

Categorie Actie- en belangengroepen

In deze categorie zijn vier inzendingen ontvangen: Tegenwind, Wij Amsterdam, Belangenvereniging Bathmen en Lager Toontje.

De jury heeft twee inzendingen genomineerd namelijk: Belangenvereniging Bathmen en LagerToontje.

De inzending van Tegenwind "Geluidmetingen bij windturbineparken" kwam helaas niet voor een nominatie in aanmerking. De inzending betreft het langdurig meten van geluid bij omwonenden van

windturbineparken. De jury vindt dit een weinig innovatieve en creatieve oplossing omdat het alleen het langdurig inzetten van bestaande meettechnieken betreft.

De inzending van WijAmsterdam "Feestbuurten of buurtfeesten" komt eveneens niet voor een nominatie in aanmerking. De jury waardeert dat WijAmsterdam een degelijk stuk onderzoek heeft verricht en gerapporteerd, maar mist daarin de creativiteit en het innovatieve karakter. De aangeboden oplossingen hebben meer weg van een "ingenieursoplossing en ambtelijke beleidsvoornemens" waarbij de jury de brede maatschappelijke component mist.

De inzending van de Belangenvereniging Bathmen "een duurzaam, mooi inpasbare geluidwal met zonnepanelen en diffractoren" vindt de jury vooral creatief en innovatief door het combineren van reeds apart ontwikkelde innovaties zoals de diffractor en zonnepanelen in een geluidwal. Daarnaast is de jury zeer positief over de wijze waarop de belangengroep positief meedenkt met Rijkswaterstaat en zelf actief bijdraagt aan oplossingen in plaats van te strijden tegen de overheid. De jury heeft nog wel vraagtekens over de daadwerkelijke te bereiken geluidreductie en is nieuwsgierig naar resultaten daarvan zodra deze bekend zijn. De oplossing is, bij voldoende fysieke ruimte, breed toepasbaar en duurzaam en kan bij juiste toepassing een grote bijdrage leveren aan de vermindering van de geluidhinder van wegen en/of spoorwegen. De aangeleverde presentatie inclusief artist impressions werd eveneens gewaardeerd door de jury. Daarmee vindt de jury de inzending zeker een nominatie waardig.

De inzending "LagerToontje" betreft het meer aandacht vragen voor laagfrequent geluid veroorzaakt door festivals in Amsterdam. Door het opstellen van een eigen onderzoek en het inrichten van een website hierover levert Lager Toontje een positieve bijdrage aan het de verbreding van de kennis over bastonen bij festivals. De inspanningen van LagerToontje leveren tevens een concrete en creatieve bijdrage aan de totstandkoming en uitbouw van het Basbeleid in Amsterdam. De gepubliceerde informatie, de gekozen werkwijze en verworven kennis acht de jury breder toepasbaar buiten Amsterdam. Daarmee leveren ze een bijdrage aan de oplossing van het maatschappelijk probleem van hinder door bastonen van festivals. De jury vindt deze inzending daarom een nominatie waard.

NOOT:

De inzending van "LagerToontje" door "Stichting Wijkcentrum de Oude Stadt", betreft in principe de voordracht van een persoon (Peter Welp). Omdat deze persoon zich voornamelijk verdienstelijk maakt door het opkomen voor belangengroeperingen middels de website en actiegroep "LagerToontje" en zelf in zijn bijgevoegde brief aangeeft ook met een aanmelding als actiegroep te kunnen instemmen, heeft de jury gemeend er goed aan te doen deze inzending in de categorie actie- en belangengroepen te beoordelen. Indien de persoon zelf was beoordeeld in de categorie personen dan had dit overigens de uitslag in de categorie personen niet veranderd.

De winnaar van de Gouden Decibel is de Belangenvereniging Bathmen, enerzijds vanwege de combinatie van innovatieve toepassingen in een geluidwal (diffractor en zonnecellen) en anderzijds vanwege de positieve houding van de actiegroep die zelf met een oplossing komt voor hun probleem en op samenwerking is gericht. Daarnaast heeft de groep in samenwerking met Rijkswaterstaat een uitstekende presentatie in de vorm van een animatiefilm en artist impressions geproduceerd.

Opgemaakt te Oisterwijk 26-10-2016

Nico Faber

Voorzitter van de jury

Voorzitter van de Stichting Innonoise